

Γνωστή είναι ή περιέργεια τῶν πιθήκων· εἰς τινας ὅμως ἔξ αὐτῶν ή ἴδιότης αὕτη δὲν είναι καθαρῶς παλητική, καὶ ή προσοχή, μεδ' ἡς παρατηροῦσι τὰ περὶ αὐτοὺς συμβαίνοντα, δὲν είναι πάντοτε τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θαυμασμοῦ η τῆς ἐκπλήξεως. Ἐπ' ἵσης γνωστή είναι η πρὸς τὸ μαρεῖσθαι ῥοπή των· Ἀλλ' ὅπως μιηθῇ τις, ὁφείλει πρότερον νὰ παρατηρήσῃ· καὶ τὸ παρατηρητικὸν τοῦτο ἔχουσιν οἱ πιθήκοι εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμὸν ἀνεπτυγμένον. Ὁτε ήμέραν τινὰ ὁ σοφὸς Flourens, συνοδεύμενος ὑπὸ τοῦ γηραιοῦ ζωολόγου G. Saint-Hillaire, ἐπεσκέψθη τὸν βοτανικὸν κήπον τῶν Παρισίων, οὐραγγουτᾶνός τις δὲν ἔπαιε νὰ παρατηρῇ μετὰ μεγάλης προσοχῆς τὸν γηραιὸν ζωολόγον. Ἄφ' οὗ τὸν παρετήρησεν ἐπὶ ἀρκετὸν χρόνον, ἤρπασεν αἴφνης μίαν ράβδον καὶ στηρίζομενος ἐπ' αὐτῆς ὡς γέρων, ἐμιμεῖτο μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας τὸν περίφημον ἐπισκέπτην του. Ἀλλος τις οὐραγγουτᾶνός τοῦ αὐτού κήπου εὗρε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀναβῇ ἐπὶ μιᾶς καθέκλας ὅπως σύρῃ τὸν μάνδαλον καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν. Ὁ φύλαξ ἀπεμάκρυνε τὴν καθέκλαν ἀπὸ τῆς θύρας, ἀλλ' ὁ πιθηκός ἔτρεξεν ἀμέσως εἰς τὰ γωνίαν, ἔλαβε μίαν ἄλλην καθέκλαν, τὴν ἐπλησίασεν εἰς τὴν θύραν, ἀνέβη ἐπ' αὐτῆς, ἔσυρε τὸν μάνδαλον, καὶ ἔξηλθε τοῦ κλωβοῦ του.

Τὰ γεγονότα ταῦτα μαρτυροῦσιν ὅτι οἱ πιθήκοι σκέπτονται, συλλογίζονται, ἔχουσιν εἰς τὰς πράξεις των ὀρισμένων τινὰ σκοπόν, καὶ ἐννοοῦσι σαφῶς τὴν μεταξὺ αἰτίας καὶ αἰτιατοῦ σχέσιν.

Οἱ περιφημοις διὰ τὴν εὐφυΐαν του κιμπαζῆς τοῦ Buffon ἔξευρε νὰ μεταχειρίζεται μετὰ μεγίστης δεξιότητος τὴν κλεῖδα, καὶ νὰ ἀνοίγῃ δι' αὐτῆς τὴν θύραν. Οσάκις δὲν εὑρίσκει τὴν κλεῖδα εἰς τὴν θύραν, ἔζητε αὐτὴν ἄλλαχοῦ. Ωσαύτως κατὰ τὸ φαγητόν του ἐφέρετο ὡς ἀνθρωπος καλῆς ἀνατροφῆς, ἔτρωγε μὲν κοχλιάριον καὶ πηρούνιον, μετεχειρίζετο χειρόμακτρον καὶ ἔχει μόνος οἶνον εἰς τὸ ποτήριόν του. Οσάκις ἥθελε νὰ πίῃ τέιον, προητοίμακεν ὁ ἴδιος τὸ φάλιον καὶ τὸ ὑποκρατηρίδιον, ἔθετε ζάκχαριν, ἔχει τὸ τέιον καὶ περιέμενεν ἔως ὅτου νὰ ψυχρανθῇ τὸ ποτόν.

Η ἕκανότης τοῦ μανδάνειν δι' ἀπομιμήσεως είναι εἰς τοὺς πιθήκους εἰς ἀπίστευτον βαθμὸν ἀνεπτυγμένη. Οἱ Μαφούκας ἐν τῷ ζωολογικῷ κήπῳ τῆς Δρέσδης, τὸν ὅποιον ἀνωτέρῳ ἀνεφέραμεν, παρετήρει πάντοτε ἀνὴρ θύραν ἢ το ἀνοικτὴν κεκλεισμένην. Οχι μόνον τὴν ἤνοιγε μόνος ἄλλα καὶ ἔκλεπτε τὴν κλεῖδα καὶ τὴν ἔκρυπτε ὑπὸ τὸν βραχίονά του, ὅπως τὴν μεταχειρισθῇ βραδύτερον ἐν ἀνάγκῃ εἰς ὅμοιαν περίστασιν. Παρατηρήσας ποτὲ ξυλουργόν τινας ἐργαζόμενον πλησίον του, ἥρπασε τὸ ἀρέδιον καὶ ἤρχισε νὰ τρυπᾷ εἰς διάφορα μέρη τὴν τράπεζαν, εἰς τὴν ὅποιαν συνείδησε νὰ

τράγῃ τὸ γεῦμά του. Ὅταν ἐγεμίζειν ὁ ἴδιος τὸ φιάλιδον του ἐκ τῆς παρακειμένης ὑδρίας προσέχων συχρόνως νὰ μὴ ὑπερχειλίσῃ τὸ ὅδωρ.

Ο Δρ. Cobs εἶχε μικρόν τινα οὐραγγούτανον, εἰς τὸν οποῖον ἔδωκε ποτε τὸ ημισυ ἐνὸς πορτοκαλλίου. Τὸ ἔτερον ημισυ ἔκρυψεν εἰς τὸ ἐρμάριον, κατεκλιθή ἐπὶ τοῦ ἀνακλίτου καὶ προσεποιεῖτο διτὶ κοιμᾶται. Ο πιθηκός ἐπλησίασεν ἀθρούβως καὶ μετὰ προσοχῆς πρὸς αὐτὸν ὅπως βεβαιωθῇ ἀν πράγματι κοιμᾶται, ἀκολούθως ἤνεῳξε τὸ ἐρμάριον, ἔφαγε τὸ ὑπολειφθὲν πορτοκάλλιον, ἔκρυψεν ἐπιμελῶς τὸν φλοιὸν εἰς τὴν θερμάστραν ὑπὸ τινα ρυκανήματα, ἐπλησίασε πάλιν πρὸς τὸν κύριόν του διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἀν κοιμᾶται ἀκόμη, καὶ ἐπὶ τέλους κατεκλιθή καὶ αὐτὸς διὰ νὰ κοιμηθῇ.

Τοιαῦτα παραδείγματα δεικνύουσι κάτι τι περισσότερον παρὰ ἔνστικτον. Ο πιθηκός εἶχε τὴν συνείδησιν ὅτι διέπραττεν ἀξιόποιον πρᾶξιν καὶ διὰ τοῦτο ἐρρόντισε πρότερον νὰ βεβαιωθῇ ὅτι θὰ μείνῃ ἀπαρατήρητος. Η ἥθικὴ πολλῶν ἀνθρώπων δχι μόνον ἐν τῇ φυσικῇ αὐτῶν καταστάσει ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ πολιτισμῷ ἔτει καὶ σήμερον βασίζεται ἐπὶ ὅμοιων βάσεων.

Διὰ νὰ ἴδῃ τις τὴν πανουργίαν καὶ δολιότητα τοῦ πιθηκού, πρέπει νὰ τὸν παρατηρήσῃ, ὅταν προσπαθῇ νὰ ἐκδικηθῇ ἔκεινον, δστις τὸν ἔβλαψεν. Ο διάσημος Γερμανὸς περιηγητὴς A. Bastian ἐταξείδευε ποτὲ μὲ ἐν πλοϊον, εἰς τὸ οποῖον οἱ ναῦται διετήρουν πρὸς διασκέδασίν των μικρόν τινα πιθηκον. Εἰς ἐκ τῶν ναυτῶν ἐπιμάργησε διὰ τινα ἀταξίαν τὸν πιθηκὸν τοῦτον, δστις μόλις ἡλευθερώθη ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ ναύτου, ἀνερριχήθη ἐπὶ τοῦ ιστοῦ καὶ ἔμενεν ἔκει ἐπὶ ἀρκετὸν χρόνον ὡργισμένος. Κατὰ τὸ ἀπόγευμα ὁ ναύτης ἐσκόπευε νὰ πλύνῃ μερικὰ φορέματα, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὰ ἐφερεν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος μετά τινος ἀγγείου πλήρους ὑδατος. Ο πιθηκός τὸν παρετήρει μετὰ μεγάλης προσοχῆς ἐκ τῆς θέσεως του, καὶ μόλις εἶδεν αὐτὸν ἀπομακρυνθέντα δι' ἄλλην τινὰ ἔργασίαν, κατέβη ἐκ τοῦ ιστοῦ ταχὺς ὡς ἀστραπή, ἔρριψε τὰ φορέματα εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν θέσιν του. Ὅτε ὁ ναύτης ἐπέστρεψε διὰ νὰ πλύνῃ τὰ φορέματά του, ἀκούει ἀνωμεν τὰς φωνὰς τοῦ πιθηκοῦ, δστις μὲ παντὸς εἰδούς μορφασμοὺς ἐδείκνυε μὲ τὴν χεῖρα εἰς τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρων καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων παραδείγματων καταφαίνεται η ζωηρὰ νοημοσύνη, η ταχεία ἀντιλήψεις, τὸ παρατηρητικόν, η μεγάλη προσοχὴ καὶ η σκέψις, τὸ μημονικόν, αἱ καλαὶ καὶ κακαὶ ροπαὶ τῶν πιθήκων καὶ η μεγάλη κατὰ πολλὰ διαδοχής αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀγρίους καὶ μὴ ἀνεπτυγμένους λαούς τῶν ἥμετέρων εἰσέτι χρόνων.

ΠΟΣΟΝ ΧΡΟΝΟΝ ΔΙΑΡΚΕΙ ΤΟ ΟΝΕΙΡΟΝ.

Διὰ τῆς πείρας ἀποδεικνύεται καὶ ἐκαστος δύναται να παρατηρήσῃ ἐν ἐκατῷ τὸ ἄλλως τε καὶ ψυχολογικῶς πιθανώτατον φαινόμενον ὅτι ἐν ὀνείρῳ δινάμεθα νὰ ἴδωμεν ἐντὸς ὀλίγων δευτερολέπτων, τὸ πολὺ ἐντὸς ἐντὸς πρωτολέπτου συντελουμένην ὀλόκληρον σειρὰν εἴτε συναφῶν ἀλλήλοις εἴτε καὶ ἀσυναρτήτων γεγονότων, τῶν διτίων η ἐξέλιξις ἐν τῇ πραγματικότητι θά διήρκει ἐπὶ ὀλοκλήρους ὥρας καὶ ἡμέρας. Ο χρόνος, ὡς γνωστόν, οὐδεμίαν ἔχει ἐξωτερικήν υπόστασιν· η ἴδεα τοῦ χρόνου γεννᾶται ἐν ἡμῖν ἐπὶ τῆς διαδοχῆς τῶν ἥμετέρων ἀντιλήψεων καὶ παραστάσεων. Ἐν ὀνείρῳ δὲ η διαδοχὴ τῶν ἥμετέρων ἀνάπαραστάσεων γίνεται πολὺ ταχύ-

τέρα η ἐν καταστάσει ἐγρηγόρσεως η διαδοχὴ τῶν ἀντιλήψεων τῶν πραγματουμένων γεγονότων.

Ο Δρ. Φ. Σόλτς ἀναφέρει ἐπὶ τῆς ἴδιας πείρας τὸ ἔξῆς: „Σωματικῶς καὶ πνευματικῶς καταπεπονημένος καὶ ἐξηγητήμένος ἐκ τῶν πολλῶν μόχθων καὶ ἀσχολιῶν τῆς ἡμέρας κατεκλιθή ἐπὶ τῆς κλίνης μου, ἀφοῦ προηγουμένως ἐχόρδισα τὸ ὠρολόγιόν μου καὶ τὸ ἔθηκα ἐπὶ τοῦ παρὰ τῇ κλίνῃ τραπεζίου, καὶ ἀπεκοιμήθην ἀμέσως, χωρὶς πρότερον νὰ σβέσω τὸν λύχνον. Παραχρῆμα εὐρέμην ἐν ὀνείρῳ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος γγωστοῦ μοι τινος πλοίου ἐν τῷ ἀνοικτῷ πελάγει. Ήμην πάλιν νέος τὴν ἥλικιαν ἤκουον τὸν ἀναβρασμὸν

τῶν κυριάτων καὶ χρυσᾶς νεφέλαι μὲ περιεκύκλουν. Ἐπὶ πόσον χρόνον ἴστάμην ἐν ἑκοτάσει ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, δὲν δύναμαι ἀκριβῶς νὰ εἰπω μοὶ ἐφάνη ὅμως ὅτι παρῆχθε μακρότατος χρόνος. Αἴφνης ἡ σκηνὴ μετεβλήθη. Εὔρεθην ἐπὶ τῆς ἔνταξης καὶ οἱ πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἀποδιανόντες γονεῖς μου ἥλθον νὰ μὲ χαιρετίσωσι· μὲ ὠδήγησαν εἰς τὴν ἑκκλησίαν, ἥτις ἀντήχει ἐκ τῶν φαλμῳδιῶν καὶ τῶν μελῳδιῶν τόνων τοῦ πολυσυρίγγου ὁργάνου. Ἐχαιρον, ἀλλὰ καὶ ἐθαυμάζον συγχρόνως βλέπων ἐκεῖ τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα μου. Ὁ ιερεὺς ἀνέβη ἐπὶ τοῦ ἄμβωνος καὶ ἤρχισε γὰρ κηρύττη. Ἀλλ' ἐγὼ δὲν ἦδυ γάμην γὰρ ἐννοήσω τοὺς λόγους του ἔνεκα τῶν ἴσχυρῶν τόνων τοῦ ὁργάνου καὶ τῶν φαλμῳδιῶν, αἵτινες ἐξηκολούθουν εἰσέτει. Ἐλαβον ἐκ τῆς χειρὸς τὸν οὐρανὸν μου, διὰ νὰ ἀναβῶ μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ καθησάστασίου· ἀλλ' αἴφνης μετεβλήθη καὶ πάλιν ἡ σκηνὴ. Ἀντὶ τοῦ οὐρανοῦ μου εὑρέθη πληνίσιον μου ὁργάνως τις τὸν δοιοῖν ἐγνώριζον πρότερον, ἀλλ' ὅστις εἶχε πρὸ πολλοῦ ἀποθάνη. Εἶμαι ὡς στρατιωτικὸς ἱατρὸς εἰς τὰ γυμνάσια καὶ θαυμάζω πῶς ὁ ταγματάρχης μας φαίνεται τόσον νεαρὸς τὴν δψιν, ὅτε αἴφνης καὶ ἀπροσδοκήτως ἀκούων πληνίσιον μου τὸν κρότον ἐκπυρσοκροτοῦντος τηλεβόλου. Ἀνεστινάχθη ὅτι ὁ κρότος τοῦ ὑποτιθεμένου τηλεβόλου ἥτο κυρίως ὁ φόφος τῆς θύρας τοῦ κοιτῶνος μου, ἥτις ἡγεώθη ὑπὸ τινος εἰσελθόντος καὶ ἐκλείσθη ἀποτόμως. Ἐκ τῶν γεγονότων, τὰ ὅποια εἶχον ὄντες ὑπότιθεν ὅτι ἐκοιμήθην ἐπὶ ὀλοκλήρους ὥρας· ἀλλ' ὅτι παρετήρησα τὸ ὥρολόγιον μου, εἶδον μετ' ἐκπλήξεως, ὅτι ἀφ' ἧς στιγμῆς ἀπεκοιμήθην εἶχε παρέλθη — ἐν πρωτόλεπτον τῆς ὥρας, δηλαδὴ πολὺ βραχύτερον διάστημα τοῦ ἀπαίτουμένου πρὸς τὴν διήγησιν τοῦ ὄντος μου.

Τὸ φυσικώτατον καὶ κοινότατον τοῦτο ὅνειρον, ἀν καὶ δὲν παρουσιάζει τι τὸ ἀξιοπερίεργον, ἐν τούτοις δεικνύει προφανέστατα μέχρι ποίου βαθμοῦ ἀπατώμεθα ὑπὸ τῶν ὄντερων ἐν σχέσει πρὸς τὴν διάρκειαν αὐτῶν. Ἐγένοντο καὶ πολλὰς ἄλλαι παρατηρήσεις, ἐκ τῶν ὅποιων ἐξήχθη ὅτι καθ' ὅπον ἐν τῷ ἐγνεφάλῳ τοῦ καθεύδοντος ἐκτολίσσονται ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος σειραὶ ὀλόκληροι γεγονότων, ἀτίνα ἐν τῇ πραγματικότητι διαρκοῦσιν ἐπὶ μακρότατον χρόνον. Ἄλλως τε εἰς ἔκαστον ἀνθρώπων δύναται νὰ παρουσιασθῇ ἡ εὐκαιρία τοῦ νὰ κάμῃ ἐφ' ἑαυτοῦ τὴν παρατήρησιν ταῦτην. Ναπολέων Α., ὅστις κατὰ τὴν ἔκρηξιν τῆς ὑποχθονίου μηχανῆς ἐποιημάτιον ἐν τῇ ἀμάξῃ του, ὀνειρεύθη ἐν τῷ ἀπειρώς σμικρῷ χρονικῷ διαστήματι μεταξὺ τῆς ἀντιλήψεως τοῦ κρότου καὶ τῆς ἀφυπνίσεως τὴν διάβασιν πέραν τοῦ Tagliamento καὶ τὸν κανονοβολισμὸν τῶν Αὐστριακῶν καὶ ἀφυπνίσθη ἐκφωνῶν: „μᾶς μπενόμευσαν!“

“Οπως ἐν τοῖς ὄντεροις οὕτω καὶ εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις π. χ. εἰς ἐπικειμένους κινδύνους ἀπειλοῦντας τὴν ζωὴν παρετηρήθη ὅτι αἱ ψυχικαὶ λειτουργίαι ἐκτελοῦνται καὶ διαδέχονται ἄλληλας μετ' ἀσυνήθους ταχύτητος. Περὶ τίνος γυναικός, ἥτις ἐκινδύνευσε νὰ πνιγῇ καὶ μόλις κατωρθώσε νὰ σωθῇ ἐκ τοῦ ἐπικειμένου μονάτου, λέγεται ὅτι, κατὰ τὴν ἴδιαν αὐτῆς μαρτυρίαν, ἐντὸς δύο λεπτῶν τῆς ὥρας διήγυσεν ἐκ γέου ὀλόκληρον τὸν παρελθόντα βίον της, ἐνῶ καὶ αἱ μᾶλλον ἀσήμαντοι λεπτομέρειαι ἀνευτίλισσοντο ἐν τῇ φαντασίᾳ της μετὰ πράγματικῆς σχεδόν ζωηρότητος καὶ ἀκριβείας. Ο Σὸλτες παραδέχεται ὅτι ἐν στιγμαῖς ἐκτάκτων καὶ μεγάλων κινδύνων ὁ ψυχικὸς βίος τρόπον τινὰ συγκεντροῦται καὶ μέγα πλήθος ἀσυνειδήτων παραστάσεων πάρουσιάζεται αἴφνης ζωηρὸν πρὸ τῆς συνειδήσεως.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΑΣΜΑΤΟΣ

ὑπὸ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ.

(τέλος)

VI.

Ἐν τῷ μέσῳ πλατείας τινὸς τοῦ χωρίου, κειμένης κατὰ τὸ ἄκρον αὐτοῦ καὶ πλησίον τῆς οἰκίας τοῦ Γερογεώργου, ὃψιοῦται μικρὰ ἔρυθρα σημαία, προσκαλοῦσα τοὺς κατοίκους τοῦ χωρίου εἰς τὸν χορόν, ὅστις ἔμελλε νὰ γίνῃ χάριν τῆς ἔορτῆς μετὰ μεσημβρίαν τῆς ημέρας ἐκείνης. Οὗτοι ἐνδεδυμένοι τὰς ἔορτασίμους αὐτῶν στολὰς προσερχονται καὶ ἡ πλατεῖα ὀλίγον κατ' ὀλίγον πληροῦται ἀνθρώπων, τοῦ χωρίου ἐντελῶς κενούμενου. Οἱ νέοι ὅλοι λεβέντες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, φέροντες πολυπτύχους καὶ λευκοτάτας φουστανέλλας, χρυσοκεντήτους στολάς, ὡσεὶ κενολημένας ἐπὶ τῶν εὐλυγίστων σωμάτων των, σχηματίζουσιν διμίους καὶ μέγρις ὅτου ἀρχίσῃ ὁ χορος ἀλλοι μὲν ῥίπτουσι τὸ λιθάρι, ἀλλοι πηδῶσι καὶ ἀλλοι καμαρώνονται μακρόθεν τὰς προσερχομένας ὅπως μεθέωσι τοῦ χοροῦ νέας. Ἡδη ἡ ὥρα τῆς ἐνάρξεως τοῦ χοροῦ ἐπληγίσασεν. Αἱ νεάνιδες καὶ οἱ νέοι, ἀπὸ τῶν χειρῶν πρατόμενοι, σχηματίζουσι μέγραν κύκλον, ἀναμένοντες τὸ σύνθημα. Αἱ ποικίλαι τὰ χρώματα στολῶν τοῦ κορασίδων, τὰ ἀπὸ τοῦ τραχήλου των ἀπαστράπτοντα φλωριά, αἱ λευκαὶ καὶ κυματίζουσαι τῶν νέων φουστανέλλαι, αἱ στίλβουσαι χρυσοκέντητοι στολαί των, ἐπὶ πᾶσι δὲ τὸ ἀρρενωπὸν τῶν ἀνδρῶν παράστημα καὶ ἡ ἐπὶ τῶν γυναικείων ἐκείνων ὑπάρξεων πλήρης ζωῆς καὶ ὑγείας ἀνθούσα ὥραιότης, παριστωσι θελκτικώτατον θέαμα τῆς ἀπλούχης ἐκείνης γενεᾶς, ἥτις παρήγαγε καὶ ἐγαλούχησε μεγαλουργὰ τέκνα! Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην φαίνεται μακρόθεν ἡ Βάσω, ἔρχομένη εἰς τὸν χορὸν μετὰ τοῦ πατρός της καὶ

τῆς γραίας Κατερίνας, ἀπὸ δὲ τοῦ ἀπέναντι βράχου, ἀντηχοῦσιν οἱ ἥχοι τῆς φιλογέρας τοῦ Λάμπρου, ἐπαναλαμβάνοντος τὸ ἄσμα „Παντρεύου τὴν ἀγάπην μου . . .“. Ἐν παρατεταμένον παροποιὸν ἀλλ' ἀλλ' ἐξέρχεται ἀπὸ τῶν χειλέων τοῦ πλήθους, ἀκούοντος νῦν μετὰ μακρὸν χρόνον τῶν μελῳδιῶν τοῦ νεαροῦ βιοσκοῦ φθόγγων. Μικρὰ ὥχρότης, ἀποτέλεσμα τῶν ἐρωτικῶν περιπετειῶν, ἐφαπλοῦται νῦν ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς Βάσως, καθιερώσα αὐτὴν ὥραιοτέραν. Καθ' ὅλην τὴν προγονούμενην καὶ τὴν πρωτίαν τῆς ημέρας ἐκείνης ἔχεισε ποταμοὺς δακρύων, ἀκούσασα παρὰ τοῦ πατρός της ὅτι ἡ ημέρα ἐκείνη τοῦ χοροῦ καὶ τῆς ἔορτῆς ἥτο καὶ ημέρα τῶν ἀρραβώνων της μετὰ τινος νέου, πλουσίου καὶ κατοίκου τοῦ αὐτοῦ χωρίου. Τὰ δάκρυά της, οἱ στεναγμοί της οὐδόλως κατίσχουσαν νὰ μαλάζωσι τὴν καρδίαν τοῦ πατρός της, ὅστις ἐσπεύδε πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς θυγατρός του, ἵνα προλάβῃ πᾶν σχόλιον τῶν κατοίκων περὶ τοῦ ἔρωτος αὐτῆς μετὰ τοῦ Λάμπρου. Μὲ βῆμα βραδύ, κλονούμενον, ἔβαινεν αὐτῇ πρὸς τὸν χορόν, ὅπου τὴν ἀνέμενεν δι μνηστήρη της. Τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω νεύουσα καὶ ἀπομάσσουσα κρυφίως τὰ ἐπὶ τῶν παρειῶν δάκρυα της, ἥκουε τοὺς ἥχους τῆς φιλογέρας τοῦ Λάμπρου, ὅστις ἥλθεν ἐκεῖ, ἐπὶ τοῦ βράχου, ὅπως φάλλη τὸ κύκνειον τοῦ ἔρωτός του ἄσμα!

Ο ἥλιος δὲν εἶχεν εἰσέτι καλίνει πρὸς τὴν δύσιν αὐτοῦ ὅτε ἡ ἐν τῷ χορῷ κύνησις εἶχε φθάση εἰς τὸ ὑψιστὸν σημεῖον. Ο Γερογεώργος ἐκολαύειτο παρατηρῶν τὴν θυγατέρα του, ἥτις μετὰ χάριτος καὶ ἀφελείας νῦν ἔσυρε τὸν χορόν, δὲ μνηστήρη τῆς Βάσως μετὰ φιλαρεσκείας ἔθεωρε τὴν μέλλουσαν σύζυγόν του. Ο Λάμπρος ἀόρατος ἀπὸ τοῦ